

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN VĂN CƯỜNG

**VẬN DỤNG NGUYÊN TẮC THỐNG NHẤT LÝ LUẬN
VỚI THỰC TIỄN TRONG DẠY HỌC “LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ
DÀNH CHO HỌC VIÊN LỚP ĐỐI TƯỢNG KẾT NẠP ĐẢNG”
TẠI ĐẢNG BỘ KHỐI CÁC CƠ QUAN TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Lý luận và Phương pháp dạy học bộ môn Lý luận chính trị

Mã số: 60 14 01 11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. VŨ MINH TUYẾN

Thái Nguyên, năm 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu do chính bản thân thực hiện dưới sự hướng dẫn khoa học của TS. Vũ Minh Tuyên, chưa được sử dụng hoặc công bố ở bất kỳ công trình nào khác. Những số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là hoàn toàn trung thực, bảo đảm tính khách quan. Các tài liệu tham khảo có nguồn gốc xuất xứ rõ ràng. Trích dẫn tài liệu đảm bảo chính xác.

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về nghiên cứu của mình.

Thái Nguyên, ngày 10 tháng 10 năm 2016

Tác giả

Nguyễn Văn Cường

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn, cảm ơn sâu sắc tới thầy giáo TS. Vũ Minh Tuyên đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ em trong quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Đồng thời, tác giả xin được bày tỏ lòng biết ơn tới Ban chủ nhiệm khoa, các thầy, cô giảng viên khoa Giáo dục chính trị, trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tác giả trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và thực hiện luận văn.

Tác giả xin gửi lời cảm ơn tới lãnh đạo, các đồng chí, đồng nghiệp đang công tác tại Đảng ủy Khối các cơ quan tỉnh Thái Nguyên và toàn thể học viên lớp đối tượng kết nạp Đảng đã nhiệt tình giúp đỡ, tạo mọi điều kiện thuận lợi để luận văn được hoàn thành.

Sau cùng, tác giả xin được gửi lời cảm ơn tới bạn bè, gia đình đã luôn động viên, giúp đỡ tác giả hoàn thành khóa học.

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2016

Tác giả

Nguyễn Văn Cường

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục các từ viết tắt	iv
Danh mục các bảng biểu	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu của luận văn... ..	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của luận văn.....	3
4. Cơ sở phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu của luận văn... ..	4
5. Đóng góp của luận văn.....	4
6. Kết cấu của luận văn	5
NỘI DUNG	6
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TRẠNG VẬN DỤNG NGUYÊN TẮC THỐNG NHẤT LÝ LUẬN VỚI THỰC TIỄN TRONG DẠY HỌC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ DÀNH CHO HỌC VIÊN LỚP ĐỐI TƯỢNG KẾT NẠP ĐẢNG TẠI ĐẢNG BỘ KHỐI CÁC CƠ QUAN TỈNH THÁI NGUYÊN.....	6
1.1. Lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	6
1.2. Cơ sở lý luận của việc vận dụng nguyên tắc thống nhất lý luận với thực tiễn trong dạy học.	9
1.2.1. Chủ nghĩa Mác - Lênin về mối quan hệ biện chứng giữa lý luận và thực tiễn.....	9
1.2.2. Tư tưởng Hồ Chí Minh về mối quan hệ giữa lý luận và thực tiễn; về vận dụng nguyên tắc thống nhất giữa lý luận và thực tiễn trong dạy học	13
1.2.3. Quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam về vận dụng nguyên tắc thống nhất giữa lý luận và thực tiễn trong giáo dục và đào tạo nói chung, trong dạy và học nói riêng.	21
1.3. Thực trạng vận dụng nguyên tắc thống nhất lý luận với thực tiễn trong dạy và học lý luận chính trị cho học viên lớp đối tượng kết nạp Đảng tại Đảng bộ Khối các cơ quan tỉnh Thái Nguyên.....	26

1.3.1. Nhận thức của đội ngũ giảng viên tại Đảng ủy Khối các cơ quan tỉnh Thái Nguyên về nguyên tắc thống nhất lý luận với thực tiễn trong dạy và học lý luận chính trị cho học viên lớp đối tượng kết nạp Đảng.	27
1.3.2. Thực tiễn vận dụng nguyên tắc thống nhất lý luận với thực tiễn trong dạy và học lý luận chính trị cho học viên lớp đối tượng kết nạp Đảng.....	29
1.4. Tính tất yếu của việc vận dụng nguyên tắc thống nhất lý luận với thực tiễn trong dạy học lý luận chính trị cho học viên lớp đối tượng kết nạp Đảng tại Đảng bộ Khối các cơ quan tỉnh Thái Nguyên hiện nay.	33
1.4.1. Góp phần từng bước hiện thực hóa chủ trương của Đảng Cộng sản Việt Nam về đổi mới giáo dục và đào tạo	33
1.4.2. Xuất phát từ mục đích, yêu cầu, nhiệm vụ của học tập lý luận chính trị trong việc hình thành và phát triển phẩm chất nhân cách con người mới.....	34
1.4.3. Xuất phát từ thực trạng dạy và học lý luận chính trị tại Đảng bộ Khối các cơ quan tỉnh Thái Nguyên.....	35
Chương 2. THỰC NGHIỆM VẬN DỤNG NGUYÊN TẮC THỐNG NHẤT LÝ LUẬN VỚI THỰC TIỄN TRONG DẠY HỌC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ DÀNH CHO HỌC VIÊN LỚP ĐỐI TƯỢNG KẾT NẠP ĐẢNG TẠI ĐẢNG BỘ KHỐI CÁC CƠ QUAN TỈNH THÁI NGUYÊN..	37
2.1. Kế hoạch thực nghiệm.....	37
2.1.1. Mục đích thực nghiệm.	37
2.1.2. Giả thuyết thực nghiệm.....	37
2.1.3. Đối tượng thực nghiệm..	37
2.1.4. Điều kiện tiến hành thực nghiệm.....	38
2.1.5. Các bước tiến hành thực nghiệm.	38
2.2. Nội dung thực nghiệm.....	38
2.2.1. Khảo sát, đánh giá trình độ nhận thức đầu vào của học viên lớp thực nghiệm và đối chứng.....	38
2.2.2. Nghiên cứu, lựa chọn nội dung kiến thức.....	39
2.2.3. Thiết kế bài thực nghiệm.	39
2.2.4. Kiểm tra, đánh giá nhận thức của học viên sau thực nghiệm..	74
2.3. Kết quả thực nghiệm..	75
2.3.1. Kết quả kiểm tra nội dung bài học sau thực nghiệm lần thứ nhất..	75
2.3.2. Kết quả kiểm tra nội dung bài học sau thực nghiệm lần thứ hai.	76

2.3.3. Kết quả kiểm tra nội dung bài học sau hai lần thực nghiệm.....	77
Chương 3. QUY TRÌNH, ĐIỀU KIỆN, QUAN ĐIỂM VÀ BIỆN PHÁP VẬN DỤNG NGUYÊN TẮC THỐNG NHẤT LÝ LUẬN VỚI THỰC TIỄN TRONG DẠY HỌC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ DÀNH CHO HỌC VIÊN LỚP ĐỐI TƯỢNG KẾT NẠP ĐẢNG TẠI ĐẢNG BỘ KHỐI CÁC CƠ QUAN TỈNH THÁI NGUYÊN.....	80
3.1. Quy trình vận dụng nguyên tắc thống nhất lý luận với thực tiễn trong dạy học lý luận chính trị cho học viên lớp đối tượng kết nạp Đảng tại Đảng bộ Khối các cơ quan tỉnh Thái Nguyên.....	80
3.1.1. Quy trình thiết kế bài giảng vận dụng nguyên tắc thống nhất lý luận với thực tiễn.	80
3.1.2. Quy trình thực hiện bài giảng trên lớp.....	83
3.1.3. Quy trình kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học viên.	83
3.2. Điều kiện vận dụng nguyên tắc thống nhất lý luận với thực tiễn trong dạy học lý luận chính trị cho học viên lớp đối tượng kết nạp Đảng tại Đảng bộ Khối các cơ quan tỉnh Thái Nguyên.	84
3.2.1. Đối với đội ngũ giảng viên.	84
3.2.2. Đối với học viên.....	88
3.2.3. Đối với Đảng ủy Khối các cơ quan tỉnh Thái Nguyên.	89
3.3. Quan điểm và biện pháp vận dụng nguyên tắc thống nhất lý luận với thực tiễn trong dạy học lý luận chính trị cho học viên lớp đối tượng kết nạp Đảng tại Đảng bộ Khối các cơ quan tỉnh Thái Nguyên.....	90
3.3.1. Quan điểm vận dụng nguyên tắc thống nhất lý luận với thực tiễn trong dạy học lý luận chính trị cho học viên lớp đối tượng kết nạp Đảng.....	90
3.3.2. Biện pháp nâng cao hiệu quả vận dụng nguyên tắc thống nhất lý luận với thực tiễn trong dạy học lý luận chính trị cho học viên lớp đối tượng kết nạp Đảng.....	94
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	101
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.	103
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
CNXH	Chủ nghĩa xã hội
CNĐQ	Chủ nghĩa đế quốc
CNH, HĐH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
Đảng bộ Khối	Đảng bộ Khối các cơ quan tỉnh Thái Nguyên
Đảng ủy Khối	Đảng ủy Khối các cơ quan tỉnh Thái Nguyên
GDCD	Giáo dục công dân
KTCT	Kinh tế chính trị
LLCT	Lý luận chính trị
XHCN	Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng 1.1. Kết quả điều tra mức độ sử dụng phương pháp dạy học của giảng viên ..	27
Bảng 2.1. Kết quả học tập của học viên sau thực nghiệm lần thứ nhất.....	75
Bảng 2.2. Kết quả học tập của học viên sau thực nghiệm lần thứ hai	76
Bảng 2.3. Kết quả học tập của học viên sau hai lần thực nghiệm	77

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa (CNH, HĐH) ở Việt Nam đang được đẩy mạnh, phấn đấu sớm đưa nước ta cơ bản trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại. Do đó, đòi hỏi phải có lực lượng lao động được đào tạo theo hướng vừa “hồng” vừa “chuyên”. Nghĩa là vừa có phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng, vừa phải có năng lực sáng tạo, chuyên môn nghề nghiệp cao. Để đáp ứng được yêu cầu trên, cần có sự đầu tư cả về quy mô và chất lượng, trong đó trách nhiệm quan trọng trước hết thuộc về ngành giáo dục và đào tạo.

Giáo dục là nền tảng trong sự nghiệp phát triển của mỗi quốc gia, góp phần đưa đất nước hội nhập với các nước phát triển. Để đáp ứng được yêu cầu đó, ngành giáo dục và đào tạo đã tích cực đổi mới phương pháp dạy và học. Trong đó, đảm bảo sự thống nhất lý luận với thực tiễn trong dạy học chính là thực hiện nguyên lý giáo dục học đi đôi với hành, nhà trường gắn liền với xã hội, với sản xuất, trong từng môn học, từng nội dung cụ thể, rèn luyện năng lực sáng tạo nhằm nâng cao năng lực hoạt động thực tiễn của người học. Vì vậy, chủ trương đổi mới phương pháp dạy học để thực hiện nguyên lý giáo dục nhằm phát huy tính tích cực của người học được Đảng, Nhà nước và ngành giáo dục, đào tạo đề ra từ rất sớm. Hội nghị lần thứ Hai Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa VIII) đã chỉ rõ: “Đổi mới mạnh mẽ phương thức giáo dục - đào tạo, khắc phục lối truyền thụ một chiều, rèn luyện thành nếp tư duy sáng tạo của người học. Từng bước áp dụng các phương pháp tiên tiến và phương tiện hiện đại vào quá trình dạy - học, bảo đảm điều kiện và thời gian tự học, tự nghiên cứu” [11, tr. 41]. Trong Chiến lược phát triển giáo dục 2001 - 2010, Nhà nước ta xác định: “Đổi mới và hiện đại hóa phương pháp giáo dục. Chuyển từ việc truyền đạt tri thức thụ động, thầy giảng, trò ghi sang hướng dẫn người học chủ động tư duy trong quá trình tiếp cận tri thức; dạy cho người học phương pháp tự học” [9, tr. 30]. Đại hội XI của Đảng khẳng định đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục, đào tạo, nhất là việc “Đổi mới chương trình, nội dung phương pháp dạy và học, phương pháp thi, kiểm tra theo hướng hiện đại” [16, tr. 216] là nội dung quan trọng và giải pháp chủ yếu trong thời

kỳ đổi mới. Đại hội XII của Đảng tiếp tục nhấn mạnh: “tạo chuyển biến căn bản, mạnh mẽ về chất lượng, hiệu quả giáo dục, đào tạo; đáp ứng ngày càng tốt hơn công cuộc xây dựng, bảo vệ Tổ quốc và nhu cầu học tập của nhân dân” [18, tr. 115]. Như vậy, đổi mới phương pháp dạy học theo hướng gắn lý luận với thực tiễn là nhiệm vụ quan trọng không chỉ của đội ngũ giảng viên mà cả đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục và toàn xã hội.

Trong các chương trình đào tạo, bồi dưỡng nói chung, học tập lý luận chính trị (LLCT) cho học viên lớp đối tượng kết nạp Đảng nói riêng có vai trò rất quan trọng trong việc hình thành, phát triển phẩm chất, năng lực cần thiết của người đảng viên trong tương lai, trực tiếp góp phần giáo dục lý tưởng, truyền thống lịch sử của dân tộc ta trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, khẳng định sự kiên định đi theo con đường xã hội chủ nghĩa (XHCHN) dưới sự lãnh đạo của Đảng. Hơn thế nữa, học viên tham dự lớp bồi dưỡng đối tượng kết nạp Đảng tại Đảng bộ Khối các cơ quan tỉnh Thái Nguyên (Đảng bộ Khối) đều là những quần chúng ưu tú, được các chi bộ, đảng bộ cơ sở lựa chọn và có nguyện vọng tha thiết trở thành đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam.

Trong bối cảnh tình hình khu vực và thế giới có nhiều biến động cả về kinh tế và chính trị, thực tiễn và thành tựu của sự nghiệp đổi mới 30 năm qua ở nước ta một lần nữa khẳng định vai trò, tầm quan trọng trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam - nhân tố hàng đầu quyết định đến mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam. Vì vậy, việc nâng cao chất lượng bồi dưỡng đối tượng dự nguồn, kế tục sự nghiệp cách mạng của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh càng trở nên quan trọng hơn, trong đó có việc vận dụng nguyên tắc đảm bảo sự thống nhất lý luận với thực tiễn thông qua dạy học LLCT là khâu quan trọng trong quá trình đổi mới phương pháp dạy học không chỉ có giá trị về mặt lý luận mà còn có giá trị lịch sử và thực tiễn to lớn.

Tuy nhiên nhận thức về vai trò và sự vận dụng nguyên tắc thống nhất lý luận với thực tiễn trong dạy học LLCT cho học viên lớp đối tượng kết nạp Đảng tại Đảng bộ Khối của đội ngũ giảng viên ở Đảng ủy Khối các cơ quan tỉnh Thái Nguyên (Đảng ủy Khối) còn nhiều hạn chế. Mặt khác học viên lớp bồi dưỡng đối tượng kết nạp Đảng tại Đảng bộ Khối chủ yếu là công chức, viên chức và người lao động đang công tác tại các sở, ban, ngành, đoàn thể cấp tỉnh không những có trình độ cao, mà còn có